

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۱۰	تعداد دانشجو	بهداشت عمومی	گروه آموزشی
۲	تعداد واحد	اصول مدیریت در خدمات بهداشتی	عنوان درس
۱۴۰۱/۱۱/۱۶ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
دوشنبه ۱۶-۱۴	روز و ساعت جلسات	دوم ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
-	دروس پیش نیاز	دکتر مجید حیدری	مدرس/مدرسین درس
دانشکده پیراپزشکی	محل برگزاری	دکتر مجید حیدری	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/امجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

دانشجویان با مفاهیم اولیه و کلیات مدیریت، اهداف، ساختار، وظایف و کارکرد سازمانها و تشکلات بهداشتی درمانی کشور در سطوح مختلف و چگونگی مدیریت آنها آشنا شده و با ساختار و کارکرد سازمانهای بهداشتی بین المللی مقایسه نمایند.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.
آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم اولیه و کلیات مدیریت، اهداف، اختیار، وظایف و کارکرد سازمان ها و تشکیلات بهداشتی درمانی کشور در سطوح مختلف و چگونگی مدیریت آن ها و ساختار و کارکرد سازمان های بهداشتی بین المللی

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☒	روش تدریس سخنرانی	☒	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله
☒	روش تدریس بحث گروهی	☐	روش تدریس ایفای نقش
☒	روش تدریس پرسش و پاسخ	☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی
☐	روش تدریس نمایشی	☐	روش تدریس اکتشافی
☐	روش تدریس آزمایشگاهی	☒	روش تدریس در گروه‌های کوچک

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☐	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☒	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- مشارکت در فعالیت های کلاسی
- مطالعه قبلی راجع به موضوعات و اهداف مورد نظر درس
- حضور منظم در کلاس
- انجام تکالیف مرتبط با کلاس

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور فعال در کلاس	٪۵
۲	فعالیت های مرتبط با کلاس	٪۵
۳	میان ترم	٪۳۰
۴	پایان ترم	٪۶۰

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حداقل نمره قابل ۱۰ می باشد.
- حداکثر تعداد غیبت مجاز ۳ جلسه می باشد.
- دانشجو بایستی تکالیف کلاسی را به موقع تحویل دهد.
- رعایت کلیه شئون اخلاقی (عدم استفاده از تلفن همراه، صحبت نکردن با سایرین و .....) ضروری است.
- حضور دانشجو در کلاس قبل از استاد و ترک کلاس بعد از اتمام کلاس بایستی صورت بگیرد.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس
۱	مفاهیم مدیریت	مفاهیم اولیه مدیریت مانند تعاریف مدیریت، سازمان و انواع آن ها و نقش های مدیریتی در سازمان ها آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مدیریت را تعریف کند(حیطه شناختی) ❖ انواع مدیران را با توجه سطوح سازمانی نام ببرد(حیطه شناختی) ❖ انواع سازمان ها را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ نقش های مدیران را در سازمان ها شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ به مفاهیم مدیریتی علاقه مند نشان دهد(حیطه عاطفی) 	دکتر مجید حیدری
۲	برنامه ریزی	تعریف برنامه ریزی، اهمیت برنامه ریزی در سازمان ها، انواع برنامه ریزی، تفاوت بین برنامه ریزی رسمی و غیر رسمی، تعریف برنامه ریزی بهداشتی و ضرورت برنامه ریزی بهداشتی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ برنامه ریزی را تعریف کند(حیطه شناختی) ❖ ضرورت و اهمیت برنامه ریزی را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ ویژگی های یک برنامه خوب را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ تفاوت بین انواع برنامه ریزی را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ اهمیت برنامه ریزی بهداشتی را در نظام سلامت بیان کند(حیطه شناختی) ❖ متعهد به مطالب و مفاهیم مربوطه باشد(حیطه عاطفی) 	دکتر مجید حیدری
۳	هدایت و رهبری	تعریف رهبری، اهمیت رهبری در سازمان، انواع سبک های رهبری، تفاوت رهبری با مدیریت آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ رهبری را تعریف کند(حیطه شناختی) ❖ اهمیت رهبری در سازمان را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ انواع سبک های رهبری را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ تفاوت رهبری با مدیریت را توضیح دهد(حیطه شناختی) 	دکتر مجید حیدری
۴	ویژگی های سازمان ها و موسسات بهداشتی و درمانی	ویژگی سازمان ها و موسسات بهداشتی و درمانی، تفاوت بین محصولات خدمات بهداشتی و درمانی و سایر محصولات، تشکیلات بهداشتی و درمانی در ایران، وظایف وزارت بهداشت و درمان و آموزش	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ویژگی سازمان های بهداشتی درمانی و تفاوت بین محصولات خدمات بهداشتی و درمانی با سایر محصولات را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ تشکیلات بهداشتی و درمانی در ایران را توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ وظایف وزارت بهداشت و درمان و آموزش بهداشتی را توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ دامنه فعالیت های خدمات بهداشتی را در ایران توضیح دهد(حیطه شناختی) 	دکتر مجید حیدری

		پزشکی، دامنه فعالیت های خدمات بهداشتی را در ایران آشنا شود.		
۵	سازمان های بین المللی در حوزه سلامت و ویژگی آن ها	انواع سازمان های بین المللی مرتبط با سلامت، وظایف سازمان های بین المللی، خدمات و تشکیلات این سازمان ها آشنا شود.	❖ انواع سازمان های بین المللی مرتبط با سلامت را نام ببرد(حیطه شناختی) ❖ وظایف، خدمات و تشکیلات سازمان های جهانی مرتبط با سلامت را توضیح دهد(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۶	تامین مالی در نظام سلامت	روش های تامین مالی سلامت، بیمه سلامت و پوشش همگانی سلامت آشنا شود.	❖ انواع روش های تامین مالی در سلامت را توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ ویژگی های بیمه سلامت را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ نحوه پوشش همگانی سلامت را توضیح دهد(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۷	شبکه ارائه خدمات بهداشتی و سطوح آن	نظام ارجاع در نظام سلامت، سطوح شبکه های بهداشتی و وضعیت پزشک خانواده در ایران آشنا شود.	❖ نظام ارجاع در نظام سلامت را توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ سطوح شبکه های بهداشتی را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ وضعیت پزشک خانواده را در ایران شرح دهد(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۸	بیمه و کارکرد آن در نظام سلامت	انواع بیمه ها، ویژگی های بیمه های مختلف و تفاوت آن ها با یکدیگر آشنا شود.	❖ انواع بیمه ها را نام برده و توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ ویژگی های بیمه های مختلف را شرح دهد(حیطه شناختی) ❖ تفاوت بین بیمه های مختلف را بیان کند(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۹	نظارت و ارزشیابی در موسسات بهداشتی و درمانی	تعاریف نظارت و کنترل، اهمیت و ضرورت کنترل و نظارت در موسسات بهداشتی و درمانی، انواع کنترل، روش های کنترل و نظارت و مراحل کنترل آشنا شود.	❖ مراحل و حدود نظارت و کنترل را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ مراحل و روش های نظارت و کنترل را بیان کند(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۱۰	ارتباطات	تعریف ارتباطات، مراحل و فرآیند ارتباط، موانع برقراری ارتباط و اهمیت ارتباطات و مدیریت اطلاعات بهداشتی آشنا شود.	❖ موانع برقراری ارتباط را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ سیستم اطلاعات مدیریت و مدیریت اطلاعات بهداشتی را بیان کند(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۱۱	کارکردهای نظام سلامت	کارکردهای نظام سلامت، تعاریف و ویژگی آن ها و وضعیت کارکرد نظام سلامت ایران آشنا شود.	❖ کارکردهای نظام سلامت را تشریح نماید(حیطه شناختی) ❖ ویژگی های هر یک از کارکردها را توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ وضعیت نظام سلامت ایران را با توجه به هر یک از کارکردها بیان کند(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری
۱۲	کارآئی و سنجش آن در سازمان های	تعریف کارآئی، انواع کارآئی، نحوه سنجش کارآئی و راه های افزایش کارآئی آشنا شود.	❖ کارآئی را تعریف نماید(حیطه شناختی) ❖ انواع کارآئی را توضیح دهد(حیطه شناختی)	دکتر مجید حیدری

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نحوه سنجش کارایی را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ راه های افزایش کارایی را تشریح کند(حیطه شناختی) 		مراقبت سلامت	
دکتر مجید حیدری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ عوامل تعیین کننده سلامت را شرح دهد(حیطه شناختی) عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را شرح دهد(حیطه شناختی). ❖ عوامل تعیین کننده را طبقه بندی کند(حیطه شناختی) 	انواع تعیین کننده های سلامت، طبقه بندی های مختلف عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و میزان تاثیر هر کدام بر سلامت مردم آشنا شود.	تعیین کننده های سلامتی	۱۳
دکتر مجید حیدری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ وضعیت مدیریت منابع انسانی را در نظام سلامت توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ نحوه گزینش و جذب نیروی انسانی را تشریح کند(حیطه شناختی) ❖ در مورد حفظ و نگهداری و آموزش نیروی انسانی توضیحات لازم را بیان کند(حیطه شناختی) 	حوزه مدیریت منابع انسانی، اهمیت و ضرورت مدیریت منابع انسانی در سازمان ها، نحوه گزینش و جذب نیروی انسانی و حفظ و نگهداری نیروی انسانی آشنا شود.	مدیریت منابع انسانی	۱۴
دکتر مجید حیدری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع خرید خدمات در نظام سلامت را تشریح کند(حیطه شناختی) ❖ ویژگی های هر یک را بیان کند(حیطه شناختی) ❖ اهمیت و ضرورت خرید راهبردی را در نظام سلامت توضیح دهد(حیطه شناختی) 	خرید راهبردی در نظام سلامت و اهمیت آن آشنا شود.	خرید راهبردی در نظام سلامت	۱۵
دکتر مجید حیدری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ تعارض منافع را تعریف کند(حیطه شناختی) ❖ انواع تعارض منافع را در نظام سلامت توضیح دهد(حیطه شناختی) ❖ راه های کاهش تعارض منافع را بیان کند (حیطه شناختی) 	تعارض منافع در نظام سلامت و انواع آن و راه های کاهش تعارض منافع آشنا شود.	تعارض منافع در نظام سلامت	۱۶

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب
طوسی، محمد علی (ترجمه) اصول مدیریت علمی، مرکز آموزش مدیریت دولتی، تهران ۱۳۷۲
شجاعی تهرانی، حسینی درسنامه (ترجمه) پزشکی پیشگیری واجتماعی، جلد دوم، چاپ دوم، ویرایش دوم، انتشارات تهران ۱۳۷۶
مدیریت خدمات بهداشتی مترجم آقایان آیت الهی و کشتکاران
خدمات مدیریت برای شبکه های بهداشت و درمان، دکتر پيله رودی
مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان ترجمه و تالیف دکتر طبیبی